

معرفی اویسترهای خانواده *Gryphaeidae*، از نهشته‌های کرتاسه میانی شمال غرب کرمان

لیلا اصغری، دانشجوی کارشناسی‌ارشد زمین‌شناسی، دانشگاه شهیدباهنر کرمان، L_asghari_1362@yahoo.com
محمدرضا وزیری، دانشیار گروه زمین‌شناسی، دانشگاه شهیدباهنر کرمان، vazirimohamadreza@yahoo.com
احمد لطف آباد عرب، استادیار گروه زمین‌شناسی، دانشگاه شهیدباهنر کرمان، arab5753@yahoo.com
محدثه ملااحمدی بهرآسمان، دانشجوی کارشناسی‌ارشد زمین‌شناسی، دانشگاه شهیدباهنر کرمان، Mollaahmadi_m@yahoo.com

چکیده :

به منظور مطالعه اویسترهای کرتاسه میانی، برش بساب واقع در ۶۳ کیلومتری غرب شهرستان کوهبنان، انتخاب و از آن نمونه‌برداری به عمل آمد. مجموعه متنوعی از گروه‌های مختلف فسیلی از جمله ماکروفسیل‌ها (خارداران، دوکفه‌ای‌ها، به خصوص اویسترها، براکیوپودها، گاستروپودها، مرجان‌ها، آمونیت‌ها) و میکروفسیل‌ها (فرامینیفرها، استراکدها) در این برش مشاهده می‌شود که این مجموعه سن آپتین پسین- سنومانین پیشین را برای این نهشته‌ها نشان می‌دهند. اویسترهای شناسایی شده در این برش متعلق به ۳ خانواده Palaeolophidae، Gryphaeidae و Ostreidae می‌باشند که از این میان خانواده Gryphaeidae با ۸۱ درصد، بیشترین فراوانی را به خود اختصاص می‌دهد. جنس‌ها و گونه‌های شناسایی شده از این خانواده شامل *Amphidonte (Ceratostreon) flabellatum*، *Amphidonte (Ceratostreon) minos*، *Amphidonte (Ceratostreon) texanum*، *Exogyra (Costagyr) olisiponensis*، *Ilymatogyra (Afrogyra) Africana*، *Pycnodonte (Phygraea) sp.* و *Pycnodonte (Costeina) sp.* می‌باشند که همگی محدوده سنی آپتین پسین- سنومانین پیشین را تأیید می‌نمایند. کلید واژه‌ها: اویستر، کرتاسه میانی، بساب، کرمان.

Abstract:

In order to study the Mid-Cretaceous Oysters a section, Basab, located at 63 km of west of Kuhbanan, was chosen and sampled. A high divers assemblage of fossils, such as macrofossils (echinoderm, bivalves specially oysters, brachiopods, gastropods, corals, ammonites) and microfossils (foraminifera, ostracod) observed in this section. These assemblages confirm Late Aptian- Early Cenomanian age for the sediments. The oysters belong to three families as Palaeolophidae, Gryphaeidae and Ostreidae, among which Gryphaeidae devotes 81 percent of the assemblage. Identified genera and species of this family includes *Amphidonte (Ceratostreon) flabellatum*, *Amphidonte (Ceratostreon) minos*, *Amphidonte (Ceratostreon) texanum*, *Exogyra (Costagyr) olisiponensis*, *Ilymatogyra (Afrogyra) Africana*, *Pycnodonte (Phygraea) sp.* and *Pycnodonte (Costeina) sp.* that all of them confirm the Late Aptian- Early Cenomanian age for the sediments.

Keywords: Oyster, Mid-Cretaceous, Basab, Kerman.

مقدمه :

برش بساب، بخشی از کوه باجگون با امتداد شمال غرب - جنوب شرق می‌باشد که در جنوب غرب روستای بساب، در غرب شهرستان کوهبنان و شمال غرب شهرستان کرمان بین طول جغرافیایی ۵۵° ۵۴' ۱۰" شرقی و عرض جغرافیایی ۹° ۲۵' ۳۱" شمالی واقع شده است. این منطقه از نظر تقسیمات زمین ساختاری در محدوده ایران مرکزی قرار دارد (شکل ۱). برش بساب با ضخامت ۳۸۰ متر از چهار واحد غیر رسمی مجزا به نام‌های مارن‌های زیرین، آهک زیرین، مارن‌های بالایی و آهک بالایی تشکیل